

Затверджено
Наказ № 02-ОД
від 02.02.2021

ПОЛОЖЕННЯ

про дистанційну та змішану форми здобуття фахової передвищої освіти ВСП «Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну»

1 Загальні положення

1.1 Це Положення визначає механізм забезпечення здобуття фахової передвищої освіти (далі - освіти) за дистанційною формою, а також використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами у Відокремленому структурному підрозділі «Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну»(далі - коледж), який забезпечує здобуття фахової передвищої освіти.

1.2 У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

асинхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (дисциплін) - засоби навчання на цифрових носіях будь-якого типу або розміщені в інформаційно-телекомунікаційних системах, які відтворюються за допомогою електронних технічних засобів і можуть застосовуватися в освітньому процесі при вивченні окремих навчальних предметів (дисциплін);

електронне освітнє середовище - сукупність умов навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти, що забезпечуються за допомогою сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

дистанційне навчання - організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх, як правило, опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій;

змішане навчання – педагогіко-технологічна модель організації освітнього процесу, яка разом із застосуванням онлайн-технологій спирається на безпосередню взаємодію між викладачем та студентами в аудиторії;

інформаційно-телекомунікаційна система дистанційного навчання (електронна освітня платформа) - програмно-технічний комплекс, що об'єднує систему електронних освітніх ресурсів, програмне забезпечення для створення, накопичення та доступу до таких ресурсів, а також для організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (у тому числі ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням);

інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології дистанційного навчання - технології створення, накопичення, зберігання та доступу до електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (дисциплін), а також забезпечення організації та супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

синхронний режим - взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники одночасно перебувають в електронному освітньому середовищі або спілкуються за допомогою засобів аудіо-, відеоконференції;

система управління дистанційним навчанням - програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу, ефективної взаємодії учасників освітнього процесу та контролю за навчанням через мережу Інтернет;

суб'єкти дистанційного навчання - студенти, педагогічні працівники, батьки або інші законні представники неповнолітніх здобувачів освіти (далі - батьки), які беруть участь в освітньому процесі за дистанційною формою здобуття освіти або з використанням технологій дистанційного навчання в іншій формі здобуття освіти;

технології дистанційного навчання - комплекс освітніх технологій (технології розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання тощо), а також інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, що дають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.3 Організація дистанційного та змішаного навчання забезпечує можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування коледжу.

1.4 Дистанційне та змішане навчання здійснюється відповідно до освітньо-професійних програм у сфері фахової перед вищої освіти та має забезпечувати виконання суб'єктами освітнього процесу державних стандартів фахової перед вищої освіти.

У разі потреби дистанційне та змішане навчання може організовуватися за індивідуальним навчальним планом.

1.5 З метою забезпечення у коледжі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада може схвалювати і рекомендувати до використання конкретні інформаційно-телекомунікаційні системи (електронних освітніх платформ), комунікаційні онлайн сервіси та інструменти, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання. У рамках таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи і засоби дистанційного навчання.

1.6 Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу, визначені освітньо-професійними програмами (навчальними програмами з окремих предметів (дисциплін).

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності студентів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання.

1.7 Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, консультацій, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення окремих навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньо-професійною програмою, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі).

Для студентів, які не можуть брати участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема неповнолітніх здобувачів освіти із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), коледж забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для студентів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

1.8 Коледж забезпечує регулярне відстеження результатів навчання студентів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання студентів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених МОН України. Державна підсумкова атестація здобувачів освіти проводиться відповідно до законодавства.

Оцінювання результатів навчання студентів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відео конференц зв'язку.

1.9 Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності, вправ для очей, безперервної тривалості навчальної діяльності з технічними засобами навчання, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час).

Дистанційне навчання організовується для студентів, які не мають медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою.

1.10 Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами здійснюється з урахуванням індивідуальної програми розвитку.

Дистанційне навчання осіб із особливими освітніми потребами може передбачати залучення допоміжних технологій дистанційного навчання (озвучування даних з екрану, голосове введення тексту, субтитри, клавіатури зі спеціальними можливостями тощо) з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів таких осіб.

1.11 Облік навчальних занять і результатів навчання студентів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства (у журналі обліку роботи академічної групи, індивідуальному навчальному плані здобувача фахової передвищої освіти). За рішенням педагогічної ради коледжу для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний журнал.

1.12 Облік робочого часу та оплата праці педагогічних працівників, які організовують дистанційне навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері фахової передвищої освіти.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється у межах робочого часу педагогічних працівників, який визначається відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту».

Директор коледжу забезпечує організацію освітнього процесу під час дистанційного навчання та здійснення контролю за виконанням освітньо-

професійних програм. Спосіб організації такого контролю схвалюється педагогічною радою коледжу.

У разі потреби директор коледжу забезпечує організаційну та методичну підтримку педагогічних працівників для реалізації дистанційного навчання.

З метою забезпечення умов праці, необхідних для організації дистанційного навчання, відповідно до умов трудового договору або за рішенням директора коледжу може здійснюватися надання педагогічним працівникам персональних комп'ютерів (з можливістю використання засобів аудіо-, відео конференц зв'язку) в тимчасове користування. У разі використання педагогічними працівниками власних технічних засобів для потреб організації дистанційного навчання вони можуть одержати компенсацію відповідно до законодавства про працю.

1.13 Батьки сприяють виконанню неповнолітніми здобувачами освіти освітньо-професійних програм, навчальних програм з окремих предметів (дисциплін) і досягненню передбачених ними результатів навчання, дбають про фізичне та психічне здоров'я неповнолітніх здобувачів освіти, формують у них навички здорового способу життя, а також сприяють дотриманню студентами академічної доброчесності в освітньому процесі.

У разі, якщо під час дистанційного навчання батьки не виконують свої обов'язки щодо забезпечення здобуття дитиною освіти, зокрема не забезпечують участь неповнолітнього здобувача освіти в освітньому процесі протягом 10 робочих днів підряд з невідомих причин, коледж інформує про це відповідну службу у справах дітей.

2 Організація здобуття освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти)

2.1 Організація здобуття освіти за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти) може здійснюватися для осіб, які не можуть відвідувати навчальні заняття (у зв'язку зі станом здоров'я, відбуванням покарання, збройним конфліктом, проживанням (перебуванням) за кордоном (для громадян України), на тимчасово окупованій території України або у населених пунктах, території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, на території населених пунктів на лінії зіткнення тощо).

2.2 Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється виключно за бажанням студентів, їх батьків. Батьки створюють належні та безпечні умови навчання, виховання і розвитку дитини, яка здобуває освіту за дистанційною формою.

2.3 Організація здобуття освіти за дистанційною формою здійснюється коледжем на підставі рішення педагогічної ради, за наявності навчально-

методичного та системотехнічного забезпечення (відповідно до розділу 4 цього Положення).

На веб-сайті коледжу оприлюднюється інформація про забезпечення ним здобуття освіти за дистанційною формою.

Коледж може створювати внутрішні структурні підрозділи, що забезпечують організацію здобуття освіти за дистанційною формою (центри дистанційного навчання тощо).

В освітньо-професійних програмах коледжу, за умови організації здобуття освіти за дистанційною формою, мають бути визначені особливості організації освітнього процесу (опис форм організації освітнього процесу, інструментарію оцінювання та інші складники, що враховують особливості освітньої діяльності коледжу).

2.4 Зарахування (переведення) на дистанційну форму здобуття освіти здійснюється за наказом директора коледжу на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків. За наявності обставин, які об'єктивно унеможливають особисте подання заяви, може бути подано скановану копію або фотокопію заяви будь-якими засобами зв'язку (факсом, електронною поштою тощо). У заяві підтверджується наявність у студента умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відео конференц зв'язку).

Зарахування (переведення) студентів на дистанційну форму здійснюється, як правило, до початку навчального року або семестру навчання.

2.5 Студенти, які здобувають освіти за дистанційною формою, продовжують наступний рік навчання за цією формою здобуття освіти за умови засвоєння освітньо-професійної програми на рівні навчальних досягнень не нижче середнього, що підтверджується результатами річного оцінювання.

У разі встановлення у таких студентів початкового рівня навчальних досягнень з предметів (дисциплін) навчального плану, вони можуть бути переведені на очну (денну), заочну форму здобуття освіти відповідно до рішення педагогічної ради закладу освіти.

3 Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання

3.1 Технології дистанційного навчання можуть використовуватися коледжем під час організації здобуття освіти за різними формами (очною (денною), змішаною, заочною).

3.2 Технології дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися для:

1) забезпечення вивчення окремих навчальних предметів (дисциплін) або їх окремих тем, впровадження профільного навчання;

2) забезпечення проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання студентів;

3) забезпечення проведення додаткових індивідуальних та/або групових консультацій та/або занять для студентів із навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту;

4) забезпечення освітнього процесу під час надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, інших обставин, які об'єктивно унеможливають відвідування коледжу (далі - надзвичайні обставини);

5) забезпечення проведення (надання) додаткових психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових занять (послуг) для осіб з особливими освітніми потребами (під час надзвичайних обставин, а також у разі відсутності фахівців із проведення (надання) таких занять (послуг) із числа працівників коледжу і неможливості організувати проведення (надання) таких занять (послуг) залученими фахівцями в населеному пункті, де проживає студент).

3.3 Рішення про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі відповідно до пункту 3.2 цього розділу приймається педагогічною радою коледжу до початку навчального року або упродовж навчального року у випадку настання обставин, що потребують організації освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.

Упродовж навчального року використання технологій дистанційного навчання для вивчення окремих тем з навчальних предметів (дисциплін), проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання студентів може здійснюватися за ініціативою педагогічних працівників (з відповідним узгодженням розкладу навчальних занять).

Використання технологій дистанційного навчання відповідно до підпункту 5 пункту 3.2 цього розділу може здійснюватися на підставі особистої заяви повнолітньої особи або одного з батьків студента (для неповнолітніх осіб) зі складанням індивідуального навчального плану. У заяві підтверджується наявність у студента умов для дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, зокрема доступу до мережі Інтернет, персонального комп'ютера (з можливістю використання засобів аудіо-, відео конференц зв'язку).

Під час дії карантинних обмежень (застосування протиепідемічних заходів) освітній процес у коледжі за рішенням педагогічної ради може

організовуватися у спосіб, за якого окремі теми з навчального предмету (дисципліни) частиною студентів академічної групи вивчаються очно, іншою частиною студентів академічної групи - дистанційно (в асинхронному режимі, з можливістю надання студентам підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі). При цьому для студентів визначається черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

3.4 Технології дистанційного навчання під час здобуття освіти за різними формами можуть використовуватися за наявності навчально-методичного та системотехнічного забезпечення відповідно до розділу 4 цього Положення.

Під час надзвичайних обставин коледж може організувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 1.7 розділу 1 цього Положення.

У разі наявності у студента медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою для організації освітнього процесу під час надзвичайних обставин можуть використовуватися інші прийнятні засоби взаємодії учасників освітнього процесу, визначені закладом освіти за погодженням з повнолітнім студентом або батьками неповнолітнього студента (одним із них).

Якщо під час надзвичайних обставин для осіб з особливими освітніми потребами, зважаючи на порушення або інші особливості їх розвитку, не може бути проведене оцінювання результатів навчання з використанням технологій дистанційного навчання, таке оцінювання може здійснюватися очно після завершення/послаблення карантинних обмежень (у межах навчального року або до початку нового навчального року).

4 Забезпечення дистанційного навчання

4.1 Навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

рекомендації щодо організації дистанційного навчання в закладах освіти;

змістовне, дидактичне та методичне наповнення електронних освітніх ресурсів з навчальних предметів (дисциплін).

4.2 Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання в коледжі забезпечує засновник закладу освіти.

Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання в коледжі включає:

апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення, накопичення та ефективно використання електронних освітніх ресурсів, управління освітнім процесом та навчальну взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному та асинхронному режимах;

інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускну здатністю каналів, що надає суб'єктам дистанційного навчання цілодобовий доступ до електронних освітніх ресурсів для реалізації освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимах;

програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

технічна/сервісна підтримка для забезпечення безперервної роботи платформи дистанційного навчання, що надається фахівцями у сфері цифрових технологій;

електронні освітні ресурси з навчальних предметів (дисциплін), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання.

Види електронних освітніх ресурсів, вимоги до них, порядок їх розроблення та впровадження визначається відповідно до Положення про електронні освітні ресурси, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01 жовтня 2012 року N 1060 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України юстиції України 5 жовтня 2012 р. за N 1695/22007.

4.3 Для забезпечення дистанційного навчання студентів в закладі освіти можуть створюватися власні електронні освітні ресурси або використовуватися інші електронні освітні ресурси, що підлягають перевірці самим закладом освіти (щодо відповідності державним стандартам освіти, типовим освітнім і модельним навчальним програмам, мові освіти, іншим вимогам законодавства у сфері фахової передвищої освіти).

4.4 Електронний журнал обліку роботи академічної групи використовується закладом освіти за умови наявності відповідного технічного забезпечення та дотримання вимог законодавства щодо захисту інформації.

4.5 Педагогічні працівники, які організують дистанційне навчання, мають підвищувати свою кваліфікацію щодо використання інформаційно-комунікативних (цифрових) технологій в освітньому процесі шляхом формальної (за типовою програмою підвищення кваліфікації), неформальної або інформальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

4.6 Заклад освіти, під час організації дистанційного навчання, включає до внутрішньої системи забезпечення якості освіти механізм моніторингу та контролю якості дистанційного навчання.

Схвалено
педагогічною радою
від 02.02.2021
Протокол №5